

Działalność dzieci i młodzieży

Barbara Sochal © Departament Opieki i Profilaktyki Społecznej MEN

W szkołach i placówkach działają samorzady uczniowskie. Są one realizacją zapisu Konwencji (art. 13 i 15) oraz art. 55 ustawy o systemie oświaty.

Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalony przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Regulamin ten nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów. Samorząd może przekazać radzie szkoły, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły (por. art. 12 i 13 Konwencji). Również opiniowaniu przez uczniów podlega mierzenie jakości pracy szkół i placówek (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecić prowadzenie badań i ekspertyz, Dz. U. Nr 67, póź. 759).

Tak więc sprowadzenie roli samorządu do organizatora dyskotek jest zaprzeczeniem zarówno jego uprawnień, jak i szkolnej demokracji.

Znamienna jest zależność pomiędzy respektowaniem praw uczniów i podejmowaniem przez samorząd szkolny problemów ważnych dla społeczności uczniowskiej a dobrymi relacjami między nauczycielami i uczniami.

Niepokojąca i niezgodna z prawem jest również tendencja włączania regulaminu działania organów samorządu szkolnego określającego jego zadania i zasady funkcjonowania do programu wychowawczego szkoły. Program wychowawczy szkoły uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady systemie oświaty, uchwalany jest przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Nie może więc regulamin podlegać podwójnemu trybowi uchwalania. Jedynie szczegółowe kompetencje samorządu uczniowskiego określone są przez statut szkoły.

Przedstawiciele samorządu szkolnego wchodzi w skład posiadającej znaczne kompetencje opiniotwórcze Rady Szkoły lub Placówki.

Przed dokonaniem oceny pracy nauczyciela dyrektor szkoły zasięga opinii samorządu uczniowskiego (art. 6a Karty Nauczyciela oraz par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. w sprawie kryteriów oraz szczegółowych zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela oraz zadań i obowiązków dyrektora szkoły w zakresie opieki nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie, Dz. U. Nr 18 póź. 101).